

СТАНОВИЩЕ

От: доц. д-р Нина Иванова Гергова
Висше транспортно училище „Тодор Каблешков”
Научна специалност „Икономика и управление на транспорта”

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** в научна област 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Организация и управление на производството (по отрасли и подотрасли)” в Университета за национално и световно стопанство.

Автор на дисертационния труд: Никола Петров Цоцев

Тема на дисертационния труд: „Подобряване организацията на маркетинга чрез повишаване дигиталното присъствие на МСП“

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 1337/30.04.2025 г. на Заместник-ректора по НИД на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към катедра „Индустриален бизнес“ към Бизнес факултет на УНСС по научна специалност „Организация и управление на производството (Индустрия)“ съгласно Заповед на Ректора на УНСС № 1259/26.04.2018 г. Обучението е осъществено в редовна форма през периода 18.04.2018 - 18.04.2021 г.

Никола Петров Цоцев завършва висшето си образование в Университета за национално и световно стопанство, като последователно придобива образователно-квалификационна степен (ОКС) „Бакалавър“ и „Магистър“ по специалност „Бизнес икономика“.

Докторантът притежава дългогодишен и богат професионален опит в областта на сигурността на информацията и защита на лични данни, планирането и изпълнението на проекти за информационни технологии.

Никола Цоцев е изпълнил изцяло индивидуалния си учебен план и по него е положил успешно всички изпити.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е структуриран последователно и логично, включвайки увод, три глави, заключение. Разработен е в обем от 250 страници, в т.ч. 201 страници

основен текст, и 43 страници библиография и приложения, с включени 3 таблици и 22 фигури. Към дисертационния труд има 4 приложения. Списъкът на библиографията съдържа 222 източника.

Темата на дисертацията е изключително актуална и решенията, които се предлагат в дисертацията, имат практическо приложение.

Целта, предметът, обектът и задачите на дисертационния труд са формулирани точно и ясно и целенасочено дефинирани за решаването на основния изследователски проблем.

За да се решат поставените в дисертационния труд изследователски задачи, авторът е приложил система от специално подбрани теоретико-методически и емпирични подходи.

В първа глава на дисертационния труд е направен задълбочен анализ на съществуващите теории и концепции в областта на маркетинга, с акцент върху дигиталния маркетинг и организацията му в контекста на МСП. В тази част са разгледани историческото развитие, дефинициите и класификациите на маркетинга, теоретичните основи на маркетинговата концепция, организацията и управлението на маркетинга, както и спецификите на дигиталния маркетинг. Специално внимание е отделено на ролята на дигиталното присъствие като ключов фактор за постигане на конкурентно предимство на МСП.

Във втора глава дисертантът разглежда методологичните подходи и методики, използвани в изследването. Включени са теоретичната рамка, изборът на количествен и качествен подход за провеждане на изследването, методите за събиране на данни (анкета и вторични източници), както и избраните техники за анализ (SWOT, PEST, сравнителен, корелационен, регресионен и клъстерен анализ). Обосновани са надеждността и валидността на избраните методики, както и са очертани ограниченията на проучването.

В трета глава на дисертационния труд е извършено практическо изследване за определяне и оценка на ползите от повишаване на дигиталното присъствие за малките и средни предприятия в България. Разработен е въпросник, чрез който се изследват ключови аспекти като повишаването на видимостта, разширяването на клиентската база, подобряване на ефективността на маркетинговите дейности и конкурентните предимства, за които дигиталното присъствие може да допринесе. Методологията на проучването посочва основните очаквани изводи, предоставящи стратегически насоки за подобряване на бизнес процесите чрез интегриране на дигитални инструменти. Събраните данни от 268 респонденти подчертават значимостта на корпоративния имейл и фирмения уебсайт за придобиване на конкурентно предимство за бизнеса, повишаване сигурността при онлайн комуникация, разширяване на клиентската база и подобряване на имиджа.

В заключението на дисертационния труд се обобщават резултатите от проведеното изследване, доказвайки валидността на поставената теза. Представено е авторовото виждане за перспективите пред дигиталния маркетинг в МСП, както и

насоки за бъдещи научни и практически разработки, насочени към оптимизиране и развитие на маркетинговите стратегии в дигитална среда.

Дисертационният труд по своята структура, обем и съдържание отговаря на изискванията, посочени в Закона за развитие на академичния състав в Република България. Може да се обобщи, че трудът е изграден в логическа последователност и съответства на формулираните тема, цел и изследователски задачи. Стилът и използваната терминология отговарят на изискванията за такъв вид разработка.

В дисертационния труд не са установени случаи на плагиатство.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Дисертационният труд представлява самостоятелно и оригинално научно изследване и съдържа достатъчни доказателства за постигнати научни и научно приложни резултати. В процеса на изследването са приложени целенасочено подбрани научни методи, подпомагащи извършването на точен анализ и обективна оценка. В хода на изследването са изпълнени поставените изследователски задачи, постигната е очертаната цел и е защитена авторовата теза.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Научните и научно-приложните постижения на автора на дисертацията се откриват в следните направления: теоретико-методологическо, практическо и емпирично-изследователско.

Приемам приносите, посочени от докторанта. По мое мнение изброените приноси са реални, обективно отразяват основните постижения в цялостното изследване и отговарят на критериите за дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

По дисертационния труд са представени три самостоятелни публикации. В тях са отразени основни моменти от изследването и резултатите от дисертационния труд. Всички публикации са представени в авторитетни научни списания и форуми.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът на дисертацията е разработен съгласно изискванията и достатъчно пълно и точно отразява направените изследвания и разработки. Структурата му отговаря на съдържанието на дисертацията. Отразени са основните моменти и приносите от разработената дисертация.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Дисертационният труд представлява едно цялостно и завършено научно изследване с формулирана проблематика, избрани методи и средства за изследване, разработване на теоретична основа, приложение на реален обект, анализ на получените резултати, изводи и препоръки.

Получените резултати могат да намерят приложение за самооценка на степента на дигитално присъствие на МСП, както и за извеждане на препоръки за подобряване на организацията на маркетинга в МСП, чрез ефективно дигитално присъствие.

Препоръчително е в бъдеще резултатите от изследването да бъдат представяни на международни научни форуми, което ще допринесе за повишаване на научната видимост и въздействие на разработката.

8. Заключение

В заключение считам, че дисертационният труд представлява завършено и самостоятелно осъществено научно изследване, демонстриращо уменията на докторанта да идентифицира, анализира и обосновава научни проблеми. Трудът напълно отговаря на нормативните изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България и съответните правилници.

Декларирам своята положителна оценка и изказвам съгласието си да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор” на Никола Петров Цоцев, в професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Организация и управление на производството (по отрасли и подотрасли)”.

08.06.2025 г.

Подпис: .....
(доц. д-р Нина Гергова)